

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Стаття 85 КУ – повноваження ВРУ:

- 1) внесення змін до КУ;
- 2) прийняття законів;
- 3) затвердження Державного бюджету та внесення змін до нього;
- 4) визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики;
- 5) заслуховування послань Президента України (глави держави) про становище України;
- б) усунення Президента України шляхом імпічменту.

Таким чином більшість повноважень та функцій (6 з 8) цих двох парламентів збігаються. Можна виділити ще одну схожість, яка притаманна багатьом державам переважно федеративного типу – це двохпалатний парламент, але дана ознака не характерна для Верховної Ради України (однопалатний парламент).

Інститут глави держави хоч і зазнав більших змін, ніж інститут парламенту, але певні схожості у функціях та повноваженнях залишилися:

Стаття 106 КУ – повноваження Президента України:

- 1) забезпечує державну незалежність та безпеку;
- 2) має право вето щодо прийнятих ВРУ законів;
- 3) видає укази та розпорядження, що мають юридичну силу;
- 4) щорічно звітує перед ВРУ про становище України.

Отже більше половини повноважень та функцій короля Англії XIII–XV ст. та Президента України (4 з 7) є подібними.

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТОМ РЕГІОНІВ

Опанасенко Я.О.

*студент Національного університету цивільного захисту України
м. Харків, Україна*

Науковий керівник: Помаза-Пономаренко А.Л.

*к.держ.упр. старший науковий співробітник наукового відділу з проблем
державної безпеки Навчально-наукового виробничого центру Національного
університету цивільного захисту України*

Організація системи управління, що існує зараз в Україні, базується на таких центрах публічної влади, як місцеві органи державної влади в класичному розумінні й органах місцевого самоврядування, і характеризується необхідністю взаємодії, залучення громадськості з метою унеможливлення проблем, які виникають у процесі розвитку регіонів. Дану особливість пов'язано з тим, що ці органи влади є відповідальними перед місцевими жителями, і це примушує їх (органи) шукати певних шляхів до міжсекторної співпраці.

Динаміка зрушень у системі державного управління вимагає проведення подальших науково-теоретичних і практичних досліджень усієї сукупності проблем щодо міжсекторної співпраці, упровадження новітніх її форм, забезпечення транспарентності (прозорості) управлінських відносин та активізації громадянського суспільства за допомогою електронного врядування, розробки чітких механізмів розподілу напрямів діяльності державних і самоврядних інституцій, поліпшення іміджу України на міжнародній арені, реалізації політики Європейської інтеграції, покращення якості послуг, які надаються населенню тощо.

У цьому випадку електронне врядування виступає як метою, так і найважливішим чинником адміністративних новацій. Власне, функціонування інформаційного суспільства орієнтоване як на забезпечення умов для інноваційних

дій державного апарату, так і на розвиток його професійних якостей, здібностей до планування управлінської діяльності, широке використання програмних методів управління, пов'язаних з постановкою точно сформульованих завдань з кількісними й якісними показниками, які відповідають сучасним уявленням про державне управління регіональним розвитком. Електронне врядування з категорії експериментальних технологій стійко переходить у площину повсякденно використовуваних, хоча говорити про його тотальну роль поки ще зарано. Його впровадження в системі державного регіонального управління України повинно відбуватися поетапно, з урахуванням загальної схеми та позитивного досвіду провідних країн світу.

Узагальнення провідних ідей українських учених надає можливість зробити висновок про те, що держава в особі своїх органів та організацій залишається найбільшим продуцентом і найбільшим споживачем інформації. В умовах зростання значущості соціальної, економічної й інформаційної функцій держави органи влади регіонального рівня вимушені видозмінити свої стосунки з громадянами. З огляду на високу динаміку соціальних процесів попри велику кількість загальних праць, суджень, думок, ще не вистачає досліджень з обґрунтування теоретичних засад формування та реалізації електронного врядування як складової державного регіонального управління в реальному соціально-економічному та соціокультурному середовищі України.

Варто відзначити, що в сучасній Україні ситуація з електронним врядуванням та організаційно-правовим забезпеченням соціально-економічного розвитку регіонів є суперечливою. Зокрема, бракує не тільки узгодженої наукової позиції стосовно моделі електронного врядування, а й існує лише набір загальних вимог до надання послуг з її використанням. Проведені реформи, пов'язані з впровадженням електронного врядування, не вирішують проблем українського державного регіонального управління, а іноді збільшують їх. Очевидно, що це є наслідком недосконалості відповідної загальнодержавної стратегії. Без істотної зміни самого підходу до організації процесу, серйозного прогресу чекати не доводиться. Україні необхідно розробити свою модель електронного уряду або адаптувати одну з існуючих і тільки після цього підійти до планомірної її реалізації в межах чіткої політичної стратегії, зрозумілої як регіональній еліті, так і широким верствам населення.

Для впровадження електронного врядування в системі державного регіонального управління політики необхідно забезпечити вдосконалення законодавства й організаційного регулювання у сфері інформатизації, що передбачає таке (рис.): 1) розвиток і широке впровадження засобів забезпечення віддаленого доступу до інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування; 2) надання електронних державних послуг з використанням центрів (пунктів) надання послуг на основі єдиної інфраструктури міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії та взаємодії державних органів, органів місцевого самоврядування з фізичними та юридичними особами; 3) формування захищеної системи міжвідомчого електронного документообігу; 4) створення суспільної цінності – електронного врядування, за допомогою оцінювання функціонування держави та регіонів, зокрема застосування електронної петиції; 5) досягнення системи цілей державного регіонального управління, метою якого визнається створення умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їх соціальної й економічної єдності, підвищення рівня життя

населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання тощо.

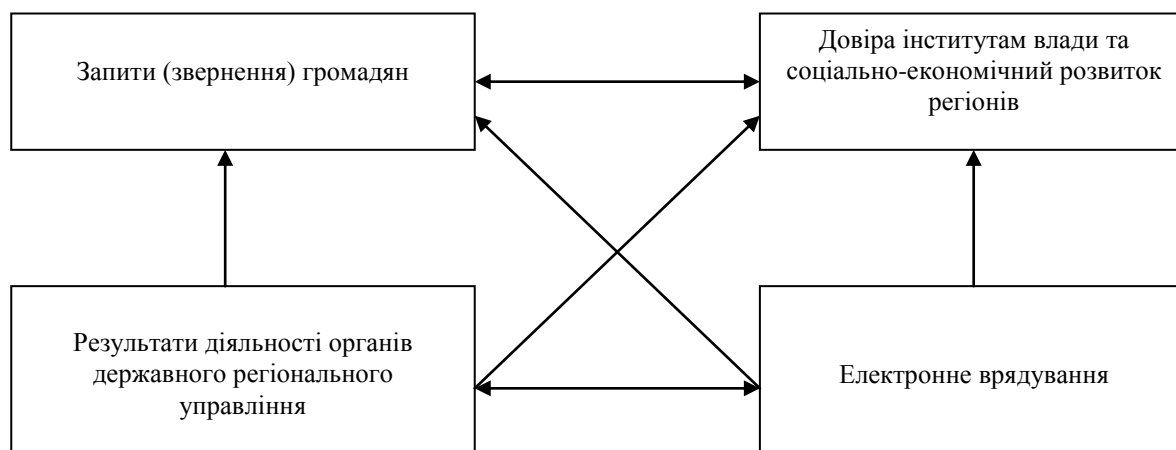

Рис. Особливості впровадження електронного врядування в системі державного регіонального управління

Найважливішим фактором успіху при реалізації електронного врядування для України є впровадження ІКТ в роботу державних органів регіонального рівня. Це можна вважати одним з напрямів масштабних реформ, які проходили й проходять досі в усіх найбільш розвинутих державах світу. Основний потенціал підвищення ефективності пов'язаний з роллю ІКТ як каталізатора перетворення державного сектора. Теорії розвитку держави заклали ідеологічний фундамент для реалізації електронного врядування, які, у свою чергу, сприяли реформуванню державного управління. Наявність культурної зумовленості державного регіонального управління призводить до того, що за кордоном співвідношення адміністративного й демократичного компонентів є різним [2; 4]. Сьогодні ще рано говорити про існування однієї найбільш ефективної для всіх країн моделі державного регіонального управління та пов'язаного з ним електронного врядування. Як зазначає В. Стрельцов, існують два основні напрями, у рамках яких західні і східні країни проводять успішне реформування системи державного управління: «нове державне управління» і «раціональна бюрократія» [1, с. 378].

Отже, основний висновок такий: процеси впровадження електронного врядування та вдосконалення державного регіонального управління повинні вестися паралельно, у тісному взаємозв'язку один з одним і на базі єдиних принципів у рамках однієї моделі. Так, слід уточнити систему цілей державного регіонального управління. Її метою визнається створення умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їх соціальної й економічної єдності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання [3, ст. 2]. Зрозуміло, що цілі в державній регіональній політиці є тактичними й стратегічними, та відрізняються від цілей політик окремих регіонів, що сприяє виникненню протиріч на підґрунті різноспрямованості інтересів. Основа для узгодження протиріч між інтересами держави та її регіонів – головна підтверджена досвідом мета. Її досягнення, уважаємо, безпосередньо пов'язане із виробленням національної ідеї, якою може бути, зокрема формування й підтримка середнього класу прийнятними, суспільноціннісними інструментами – через електронне врядування. Це передбачає зменшення розбіжності в

рівні життя населення регіонів, вирівнювання їх економічного розвитку, стимулювання інтенсивного регіонального розвитку, а також забезпечення соціальної справедливості й єдиних стандартів. Проте складності додає визнання підвищення якості життя людей у досліджуваному Законі і метою, і пріоритетом державної регіональної політики [3, ст. 2, п. 1 ч. 1 ст. 6]. Крім того, підвищення життєвого рівня людей як мета є досить не конкретною, і не завжди може претендувати на стратегічний орієнтир для прийняття рішень щодо тактичних завдань і способів їх вирішення. Тому важливо, щоб мета державного регіонального управління була визначена з огляду на ґрунтовний науковий прогноз, за участю громадськості, розподілена в часі та постійно вимірювана.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Стрельцов В. Формування та розвиток концепції європейського врядування / В. Стрельцов // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2009. – Вип. 1 (35). – С. 377–384.

2. Чухно І. А. Інноваційні підходи в управлінні регіональним розвитком / І. А. Чухно // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 1 (48). – С. 165–170.

3. Про засади державної регіональної політики [Електронний ресурс] : Закон України від 05.02.2015 р. № 156–VIII. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/156-viii>.

4. The Global Information Technology Report 2014 / World Economic Forum 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_G...I...T..._Report_2014.pdf.

РЕФОРМУВАННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ: ПОЗИТИВНІ СТОРОНИ

Пронський Е. А.

студент II курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Колеснікова М. В.

к.ю.н., ст. викладач кафедри АППФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

На сьогодні в Україні існує більше 800 вищих навчальних закладів, серед яких ВНЗ III-IV рівнів акредитації – більше 300 в нашій державі. Така кількість вищів перш за все невигідна для самої України, оскільки кожний коледж, ліцей, а особливо академію, університет тощо потрібно утримувати і виділяти для цього с державного бюджету чималі кошти. По-друге, якщо не брати до уваги приватні ВНЗ, то кожен вуз потребує виділення великих коштів для видачі стипендій студентам, що навчаються на бюджетній (безкоштовній) основі.

Вважаємо за потрібне максимально скоротити кількість вищих навчальних закладів в Україні, особливо ВНЗ III-IV рівнів акредитації, оскільки саме ці вузи є основною ланкою в системі вищої освіти в Україні, і залишити тільки ВНЗ з високим рівнем викладацького складу та належної підготовки студентів, з дуже гарною репутацією, виші, які змагаються та знаходяться в освітніх рейтингах, відповідають усім без виключення стандартам вищого навчального закладу, мають у своєму арсеналі чималі здобутки та досягнення і випускники яких дійсно потрібні на ринку праці. У вище сказаному вбачаємо наступні позитивні сторони: по-перше, кількість виділених коштів з державного бюджету до вузів буде вже не така значна, оскільки